

Nelze popřít správnost rozsudku ani, pokud uznává aktivní oprávnění ochranného sdružení autorského čl. skladatelů, spisovatelů a nakladatelů hudebních k stíhání zásahů do práva původcovského, ano z předložených listin vysvítá, že skladateli tu v úvahu přicházejícími byl skutečně přenešen na žalující sdružení výkon původcovského práva v mezích vytýčených v § 7 stanov sdružení, podle nichž obzvlášť i sdružení jest oprávněno domáhati se pro své členy ochrany proti jakémukoli porušování jejich původcovských práv. Převod takový jest podle § 16 původ. zák. přípustný a jest proto žalující sdružení oprávněno k vykonávání práv příslušejících autorům podle § 45 pův. zákona.

Naproti tomu však jest přiznati zmateční stížnosti obžalovaného úspěch v tomto směru: Obžalovaný byl uznán vinným, že dne 25. listopadu 1928 uspořádal bezprávné provozování čtyř v rozsudku blíže uvedených chráněných hudebních skladeb. Tento výrok opírá se po stránce objektivní o údaj svědka Václava M-ého, že se při provedené kontrole dne 25. listopadu 1928 tyto skladby skutečně v baru obžalovaného hrály, a po stránce subjektivní o skutečnost, že kontrolor M. zjistiv, že se chráněné skladby v baru hrály, ochranné sdružení o tom zpravil, načež žalující sdružení zaslalo obžalovanému dopis dne 7. listopadu 1928, ve kterém obžalovanému výslovně zapovídá, aby nedovoloval provozování hudebních děl oněch skladatelů, kteří sdružením jsou zastoupeni a chráněni. Právem napadá zmateční stížnost tento výrok zmatkem podle čís. 5 § 281 tr. ř. pro neúplnost, pokud se soud nezabývá hodnotěním celkového obsahu výpovědi svědka Václava M-ého.

Čís. 3709.

Obchodní a průmyslové podniky nejsou oprávněny k obžalobě pro trestné činy proti bezpečnosti cti, nejsouce »korporacemi zákonně uznanými« ve smyslu § 492 tr. zák.

Zcela všeobecná označení nelze ještě pokládati za dostatečné označení uražené osoby, jež má na mysli ustanovení §§ 488, 491 tr. zák. ve slovech »znameními naň připadajícími«. Jest třeba podle okolností případu vždy zkoumati, zda pachatel mířil svým urážlivým projevem na určitý jasně ohraničený kruh osob.

I osoba svou existencí nebo jménem neb osobně pachateli neznámá může jím býti uražena, patří-li k omezenému okruhu osob (zástupců určité firmy), jehož se pachatel chtěl dotknouti.

Povšechný projev jest projevem ubližujícím jednotlivci, když projev má znatelný věcný vztah k osobě jednotlivcově, najmě, vztahuje-li se projev na okruh osob početně poměrně úzký, přesně vytýčený, kde osobnost jednotlivce neustupuje naprosto do pozadí.

Útok na firmu může býti útokem na čest majitelů nebo společníků firmy a jsou jen tyto oprávněni k soukromé obžalobě, nikoliv jejich jménem firma.

Předpokladem rozhodnutí o obžalobě pro urážku na cti jest, by kmetský soud náležitě zkoumal obsah závadné zprávy a by po stránce

skutkové zjistil smysl i dosah zprávy co do jednotlivostí i v její celé souvislosti, a by pak na tomto podkladě si uvědomil ve směru právním, pod kterou ze skutkových podstat, uvedených v § 487 a násl. tr. zák., lze projev podřaditi.

(Rozh. ze dne 20. prosince 1929, Zm I 716/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku zemského trestního jako kmetského soudu v Praze ze dne 12. září 1928, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinnými přečinem proti bezpečnosti cti podle §§ 491, 493 tr. zák. a § 1 zákona čís. 124/1924, zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil témuž soudu první stolice, by ji znovu projednal a o ní rozhodl.

Důvody:

Závadný článek mluví o »německé firmě« Sch. a spol. Kmetský soud podle výtahu z obchodního rejstříku obchodního soudu v Praze zjišťuje, že firma »Sch. a Co. v P.«, zasilatelství, zapsána jest od 14. března 1908 jako veřejná obchodní společnost, jejímiž veřejnými společníky jsou Emil K.-Sch. ve Vídni, od 20. března 1910 Rudolf B. a Arnošt B., obchodníci v P., a od 19. července 1918 Gottfried Sch.-A. ve Vídni, a že firma od 16. října 1923 jest i cestovní a dopravní kancelář. Soukromou obžalobu pro přečin proti bezpečnosti cti podávším veřejným společníkům Rudolfu B-ovi v P. a Arnoštu B-ovi v P. přiznává kmetský soud oprávnění k soukromé obžalobě a poukazuje k tomu, že obžalovaní měli na mysli společníky firmy P-ské, třebaž jim osobně neznámé, poněvadž poslední odstavec závadného článku praví, že »překvapuje, že ministr zahraničních věcí Dr. Beneš přijme a vyhověl pozvání ke společníku této německé firmy, kde je shromážděná p-ská židovsko-německá společnost«. Zmateční stížnosti z důvodu § 281 čís. 9 písm. a) tr. ř. upírají veřejným společníkům Rudolfu B-ovi a Arnoštu B-ovi oprávnění k soukromé obžalobě, poněvadž se v článku nemluví o soukromých žalobcích, nýbrž výhradně o firmě Sch. a spol., a to ne o firmě Sch. a spol. v P., nýbrž všeobecně o německé firmě Sch. a spol., a že uražena byla jen firma, nikoli její veřejní společníci, a poukazují k judikatuře zrušovacího soudu nepřiznávající obchodním firmám oprávnění k soukromé obžalobě. Nejvyšší jako zrušovací soud vyslovil v rozhodnutích sb. n. s. čís. 2131, 2129 a 2951, že akciové společnosti a hospodářské podniky vůbec nejsou oprávněny k soukromé obžalobě podle § 492 tr. zák. a že obchodní a průmyslové podniky nejsou oprávněny k obžalobě pro trestné činy proti bezpečnosti cti, nejsouce »korporacemi zákonně uznanými« ve smyslu § 492 tr. zák. Leč zmateční stížnosti v tomto směru přehlízejí i další stálou judikaturu zrušovacího soudu sem spadající. Zcela všeobecná označení nelze ještě pokládati za dostatečné označení uražené osoby, jež má na mysli ustanovení §§ 488, 491 tr. zák. ve slovech »zna-

meními naň připadajícími«. Jest třeba podle okolností případu vždy zkoumati, zda pachatel mířil svým urážlivým projevem na určitý jasně ohraničený kruh osob. Je-li tomu tak a vztahuje-li se urážka na jednu nebo na více osob přináležejících takto k ohraničenému kruhu osob, aniž jest z obsahu urážky zjevno, která osoba nebo které osoby toho kruhu vlastně jsou míněny, má právo podati soukromou obžalobu každá z osob onomu kruhu náležejících, jež se musí obávati, že by třetími osobami mohla býti považována za onu, na niž se urážlivá výtká vztahuje a jež je urážlivým projevem míněna. To platí o osobách přináležejících k určitému sboru nebo kruhu zástupců určité firmy. Lze urazit i osobu pachateli neznámou, jak vyloženo v rozhodnutí sb. n. s. čís. 1929 a sb. víd. čís. 3947. Není třeba, by pachatel znal osobu, na niž dopadají a vztahována býti mohou znamení obsažená v projevu k označení jeho předmětu. I osoba svou existencí nebo jménem nebo osobně neznámá může býti uražena, a i urážku této osoby jest pachateli přičítati, patři-li jen k omezenému okruhu osob, jehož se pachatel chtěl závadným projevem článku dotknouti. Povšechný projev jest projevem ubližujícím jednotlivci, když projev má znatelný věcný vztah k osobě jednotlivcově, najmě vztahuje-li se projev na okruh osob početně poměrně úzký, přesně vytýčený, kde osobnost jednotlivce neustupuje naprosto do pozadí. Vývodům zmatečných stížností, že útokem na »německou firmu Sch. a spol.« nebyli by postiženi na své cti její p-ští veřejní společníci Rudolf B. a Arnošt B., nelze podle toho, co tuto předesláno, přisvědčiti. Útok na firmu může býti útokem na čest majitelů nebo společníků firmy a jsou jen tito oprávněni k soukromé obžalobě, nikoli jejich jménem firma. O jasné označení kruhu osob jde v souzeném případě. Nalézací soud zjišťuje, že obsahem článku byli míněni i společníci p-ské firmy Sch. a spol. Rudolf B. a Arnošt B., a že článek i je má na mysli vzhledem k další zmínce článku o shromáždění p-ské židovsko-německé společnosti u společníka této firmy. Osoby, jichž se týká závadný projev, jsou tedy jasně označeny a jde tudíž o kruh osob věcně přesně vytýčený. Jest proto oběma společníkům oné p-ské firmy přiznati aktivní legitimaci k soukromé obžalobě. Že nežalovali i vídeňští společníci, jest vedlejší, ano jest na vůli jednotlivce, zda chce urážku své cti soudně stíhati, čili nic.

Zmateční stížnosti však dále uplatňují proti rozsudku nalézacího soudu zmatky podle § 281 čís. 5 a 9 písm. a) tr. ř., pravíce, že napadený rozsudek vkládá do závadného článku výroky, jež tam obsaženy nejsou a z nichž trestný čin ustrojuje a že výklad článku, zjištění jeho smyslu a dosahu není ničím odůvodněno. Této části zmatečných stížností nelze upříti oprávnění. Rozsudek nalézacího soudu skutečně shledal skutkovou podstatu přečinu (mylně se uvádí v důvodech rozsudku, že jde o přestupek) podle § 491 tr. zák. za danou, vycházeje z obsahu článku, který se od doslovu v tiskopise pozastavené zprávy velmi značně odchyluje. Jest správné, na co zmateční stížnosti poukazují, že předpokladem rozhodnutí o obžalobě pro urážku na cti jest, by kmetský soud náležitě zkoumal obsah závadné zprávy a by po stránce skutkové zjistil smysl i dosah zprávy co do jednotlivostí jakož i v její celé souvislosti.

a by pak na tomto podkladě si uvědomil ve směru právním, pod kterou ze skutkových podstat, uvedených v § 487 a násl. tr. zák. lze projev podřaditi. Takový postup je nutný i proto, že jen na takovém podkladě lze bezpečně řešiti další otázku, přicházející z pravidla v úvahu při přechínech proti bezpečnosti cti, zda a do které míry je důkaz pravdy podle § 490 tr. zák. pokud se týče důkaz pravděpodobnosti ve smyslu § 4 tisk. nov. vůbec přípustný a zda a v jakém rozsahu se co do jednotlivých částí pozastaveného projevu ten či onen důkaz obžalovanému podařil (rozh. čís. 2995 sb. n. s.). Jest samozřejmým a plyne z povahy věci, že při zjišťování smyslu a dosahu závadného článku jest nezbytným, by byly uvedeny dostatečné a logické důvody pro výklad. Nálezací soud v tomto směru postupoval pochybeně, neučiniv potřebná zjištění o smyslu a dosahu závadného článku, nýbrž jen na odůvodnění právního názoru, že závadná část článku zahrnuje v sobě objektivně skutkovou podstatu urážky na cti podle § 491 tr. zák., uvádí jako již nepochybné to, co měl napřed vyšetřiti a skutkově s náležitým odůvodněním zjistiti, což však vůbec neučinil. Bylo především povinností nálezacího soudu, by zkoumal obsah závadného článku a skutkově zjistil, jaký smysl a dosah zažalované části článku přikládá a by svoje stanovisko v tomto směru náležitě odůvodnil. Poněvadž se tak nestalo, je napadený rozsudek stížen zmatky podle čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř., jak mu to zmateční stížnosti vytýkají. Bylo proto již z tohoto důvodu rozsudek nálezacího soudu ohledně obou obžalovaných zrušiti a, poněvadž zjištění prvního soudu k rozhodnutí ve věci samé nepostačují, věc vrátiti krajskému soudu trestnímu v Praze k novému jednání a rozhodnutí. V důsledk u tohoto zrušení odpadlo nejvyššímu soudu rozhodovati o dalších zmatcích, které obžalovaní proti rozsudku uplatňovali.

Čís. 3710.

Ke skutkové podstatě zločinu násilného smilstva podle § 127 tr. zák. se nevyžaduje vykonání soulože, ani její vykonatelnost (pro nevyvinutost pohlavního ústrojí zneužitého dítěte), ani, by pohlavní úd vnikl do pohlavního ústrojí (*immissio penis*), ani, by nastala *conjunctio membrorum*; stačí podniknutí soulože, t. j. každé činění k jejímu provedení.

(Rozh. ze dne 20. prosince 1929, Zm I 503/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl v neveřejném zasedání zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 28. ledna 1929, jímž se prohlásil krajský soud v Mostě za nepříslušna k projednání obžaloby podané na obžalovaného.

Důvody:

Ke skutkové podstatě zločinu násilného smilstva podle § 127 tr. zák. se nevyžaduje vykonání soulože, ba není k ní ani potřebí vykonatelnosti